

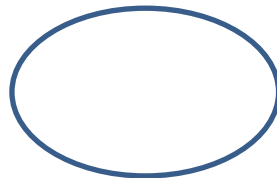
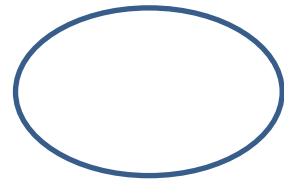
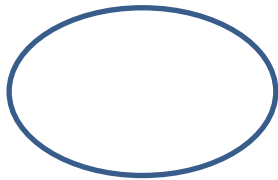
“Świtezianka” Adama Mickiewicza czyli ballada o pannie z jeziora

Ballada to gatunek synkretyczny, łączący w sobie cechy liryki (nastrojowość, emocjonalność, utwór wierszowany i stroficzny), epiki (fabuła, narrator) i dramatu (dialogi, akcja).

Ballada jest utworem bardzo rytmicznym (nadaje się do śpiewania), pojawiają się w nim dialogi. Narrator opowiada o jakimś niezwykłym, dramatycznym, często fantastycznym wydarzeniu, oddziałuje na emocje czytelnika. W balladzie panuje tajemniczy, niezwykły nastrój. Świadkiem wydarzeń utworu jest przyroda, która reaguje na zachowania ludzi. W balladzie, podobnie jak w baśni, dobro zostaje nagrodzone, a zło ukarane.

Ćwiczenie 1

Kim są bohaterowie ballady „Świtezianka”? Co o nich wiadomo?

Ćwiczenie 2

O jakiej porze roku rozgrywają się opisane w utworze wydarzenia? Które fragmenty na to wskazują? Zacytuj je.

Ćwiczenie 3

Zaznacz stwierdzenia, które charakteryzują narratora w balladzie „Świtezianka”.

- Wyraża swoje emocje w opisie zdarzeń.
- Jest stronniczy (opowiada się po stronie jednego z bohaterów).
- Jest wszechwiedzący.
- Jest strzelcem w borze.
- Relacjonuje zdarzenia w sposób chłodny, pozbawiony emocji.
- Jego wiedza jest ograniczona.
- Nie ujawnia swojej obecności.
- Ujawnia swoją obecność.

Ćwiczenie 4

Tworzymy komiks.

Podziel utwór na kilka scen. Zatytułuj poszczególne części. Każdą scenę możesz również zilustrować. Dodaj chmurki – zamieść w nich wypowiedzi bohaterów.

Ćwiczenie 5

Wypisz pojawiające się w utworze elementy fantastyczne.

Ćwiczenie 6

Znajdź fragmenty opisujące jezioro i przeczytaj je uważnie. Jak zachowuje się jezioro? Jak reaguje na postępowanie strzelca?

Ćwiczenie 7

Spośród podanych niżej cech i elementów utworów literackich wybierz te, które charakteryzują utwór „Świtezianka”. Pomoże Ci w tym definicja podana na początku lekcji.

„Świtezianka” Adama Mickiewicza to ballada. Cechy ballady to:

- podział na wiersze i strofy

- opis przyrody
- dialogi między bohaterami
- opis przeżyć podmiotu mówiącego
- mądrość ludowa
- utwór epicki
- zło ukarane
- brak narratora
- elementy realistyczne i fantastyczne
- obecność różnorodnych środków stylistycznych
- fabuła
- szczegółowa charakterystyka bohaterów
- tajemniczy złowrogi nastrój
- utwór pisany prozą

Ćwiczenie 8

Odpowiedz na pytania:

- Jakiej próbie poddała dziewczyna strzelca?
- Jak postąpił strzelec? Na czym polegała jego wina?
- Jak powinien być, twoim zdaniem, ukarany?

Ćwiczenie 9

Wybierz cechy, które pasują do strzelca.

- przyzwoitość,
- odpowiedzialność
- niestałość
- wierność
- lenistwo
- pracowitość
- niesłowność
- uczciwość
- szczerść
- niewierność
- nieodpowiedzialność
- łatwowierność

Ćwiczenie 10

Znajdź w balladzie złote myśli, pouczenia i zapisz je w zeszycie.